

Σενάριο εκπαίδευσης VR: Εφαρμογή της απόσβεσης για συμπεριφορές διαφυγής σε σχολικό περιβάλλον

Διάρκεια: Περίπου 10-15 λεπτά

Περιβάλλον: Τάξη δημοτικού σχολείου κατά τη διάρκεια μιας ακαδημαϊκής δραστηριότητας (π.χ. μάθημα μαθηματικών)

Στόχος δεξιοτήτων: Εφαρμογή της απόσβεσης για συμπεριφορές διαφυγής/αποφυγής εργασιών

Προφίλ παιδιού: Μάρκος

- Ηλικία: 6 ετών
- Διάγνωση: Διαταραχή του αυτιστικού φάσματος (διαγνώστηκε σε ηλικία 2 ετών)
- Γλωσσικό επίπεδο: Μιλάει με φράσεις 2-3 λέξεων, μπορεί να ακολουθήσει απλές οδηγίες
- Τρέχουσες δεξιότητες:
 - ο Μπορεί να αναγνωρίσει βασικά χρώματα και σχήματα
 - ο Αρχίζει να μαθαίνει γράμματα και αριθμούς
 - ο Μπορεί να ζητήσει τα αγαπημένα του αντικείμενα χρησιμοποιώντας φράσεις όπως «θέλω μπισκότο»
 - ο Ανεξάρτητος σε βασικές δεξιότητες αυτοεξυπηρέτησης
 - ο Μπορεί να περιμένει λίγα λεπτά για τα αγαπημένα του αντικείμενα ή για προσοχή
- Προκλητικές συμπεριφορές:
 - ο Φεύγει από τη θέση του κατά τη διάρκεια οργανωμένων δραστηριοτήτων
 - ο Διαμαρτύρεται με φωνές του τύπου «Δεν θέλω!»
 - ο Σπρώχνει τα αντικείμενα από το τραπέζι κατά τη διάρκεια δύσκολων εργασιών
 - ο Κλαίει ή κρύβει το πρόσωπό του όταν του ζητείται να συνεχίσει μια εργασία
- Ενισχυτές:
 - ο iPad
 - ο Παιχνίδι με φούσκες
 - ο Μουσικά παιχνίδια
 - ο Σωματικές δραστηριότητες (άλματα, περιστροφές)

Επισκόπηση σκηνής

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

This work is licensed under CC BY-NC-SA 4.0.

2023-1-DK01-KA220-HED-000153480

Ρόλοι

- Εκπαιδευτής/Προπονητής/Παιδί: BCBA/Marcus, 5 ετών με αυτισμό
- Δασκάλα: Κα Rivera, RBT (Εγγεγραμμένη Τεχνικός Συμπεριφοράς) σε εκπαίδευση

Σκηνή 1: Εισαγωγή και ενημερωτική συνάντηση (2 λεπτά)

Σκηνικό: Τάξη με θρανία και εκπαιδευτικό υλικό

Εκπαιδευτής: «Σήμερα θα ασχοληθούμε με τις συμπεριφορές διαφυγής. Ο Μάρκος έχει την τάση να σηκώνεται από τη θέση του ή να σπρώχνει μακριά τα υλικά όταν δυσκολεύεται με μια εργασία. Ας εξασκηθούμε στην χρήση της απόσβεσης των συμπεριφορών διαφυγής, αποτρέποντάς τον από το να αποφύγει την εργασία. Αντίθετα, θα τον κρατήσουμε απασχολημένο και θα ενισχύσουμε τις κατάλληλες προσπάθειες για την ολοκλήρωση της δραστηριότητας.»

Δάσκαλος: «Κατάλαβα. Οπότε, αν προσπαθήσει να φύγει ή να σπρώξει τα πράγματα, πρέπει να τον ανακατευθύνω πίσω στην εργασία χωρίς να υποχωρήσω;»

Εκπαιδευτής: Ίσως να πρέπει να προσπαθήσουμε να τον κάνουμε να συμμορφωθεί, δίνοντάς του μικρές δραστηριότητες που μπορεί να κάνει εύκολα και ενισχύοντας αυτές. Ας μάθουμε επίσης στον Μάρκος να ζητάει βοήθεια με τον κατάλληλο τρόπο.

Σκηνή 2: Αρχική εξάσκηση (2 λεπτά)

[Σκηνικό: Ο Μάρκος και ο δάσκαλος κάθονται σε ένα θρανίο. Ο δάσκαλος παρουσιάζει μια δραστηριότητα αντιστοίχισης μαθηματικών.]

Δάσκαλος: «Μάρκος, ας αντιστοιχίσουμε αυτούς τους αριθμούς!» [Τοποθετεί τα υλικά μπροστά του]

Μάρκος: [Σπρώχνει τα υλικά από το θρανίο] «Δεν θέλω!»

Δάσκαλος: [Συλλέγει τα υλικά ήρεμα, τα τοποθετεί πίσω] « Ας συνεχίσουμε. Θα κάνω το πρώτο για σένα.»

Εκπαιδευτής: [Διακόπτει την προσομοίωση] «Το χειρίστηκες ήρεμα, αλλά προσοχή! Αν κάνεις την άσκηση για τον Μάρκος, μπορεί να το δει ως μια λειτουργική στρατηγική για να ξεφύγει ή να αποφύγει τις ασκήσεις. Ας προσπαθήσουμε να δώσουμε στον Μάρκος την ευκαιρία να ολοκληρώσει την δραστηριότητα μόνος του, πριν δώσουμε περισσότερες υποδείξεις και ενισχύσουμε την αποφυγή της πρώτης άσκησης.»

Σκηνή 3α: Εφαρμογή στην πράξη (3 λεπτά)

[Σκηνικό: Ο δάσκαλος ξεκινά ξανά μια άσκηση αντιστοίχισης αριθμών.]

Δάσκαλος: «Μάρκουσ, ας αντιστοιχίσουμε τους αριθμούς!»

Μάρκουσ: [Γκρινιάζει και κρύβει το πρόσωπό του, αρνούμενος να συμμετάσχει]

Δάσκαλος: «Θα τελειώσουμε πρώτα αυτό και μετά μπορείς να κάνεις διάλειμμα.» [Περιμένει λίγο να συμμορφωθεί, αγγίζει ελαφρά το χέρι του Μάρκουσ για να τον κατευθύνει πίσω στην άσκηση.]

Μάρκουσ: [Παίρνει μια κάρτα και την ταιριάζει]

Δάσκαλος: «Μπράβο, Μάρκουσ.»

Εκπαιδευτής: «Μπράβο που ενίσχυσε τη μικρή του προσπάθεια. Ας προσπαθήσουμε να του προσφέρουμε ένα διάλειμμα αφού τελειώσει την πρώτη άσκηση χωρίς να γκρινιάζει ή όταν σταματήσει η προκλητική συμπεριφορά.»

Σκηνή 3α: Εφαρμογή στην πράξη (3 λεπτά)

[Σκηνικό: Ο δάσκαλος ξεκινά ξανά μια άσκηση αντιστοίχισης μαθηματικών.]

Δάσκαλος: «Μάρκουσ, ας αντιστοιχίσουμε τους αριθμούς!»

Μάρκουσ: [Γκρινιάζει και κρύβει το πρόσωπό του, αρνούμενος να συμμετάσχει]

Δάσκαλος: «Θα τελειώσουμε πρώτα αυτό.» [Περιμένει λίγο για να συμμορφωθεί, αγγίζει ελαφρά το χέρι του Μάρκουσ για να τον καθοδηγήσει πίσω στην άσκηση.]

Μάρκουσ: [Παίρνει μια κάρτα και την ταιριάζει]

Δάσκαλος: «Τα κατάφερες! Ας κάνουμε άλλη μία και μετά είναι ώρα για διάλειμμα!»

Εκπαιδευτής: Μπράβο που ενίσχυσε την ολοκλήρωση του πρώτου μέρους της άσκησης. Συνέχισε με τον ίδιο τρόπο.

Σκηνή 4α: Κλιμάκωση της συμπεριφοράς (2 λεπτά)

[Σκηνικό: Η συμπεριφορά του Μάρκουσ κλιμακώνεται όταν του ανατίθεται μια πιο δύσκολη εργασία.]

Δάσκαλος: «Ας μετρήσουμε αυτά τα τουβλάκια και ας τα ταιριάξουμε με τους αριθμούς!»

Μάρκουσ: [Φεύγει από τη θέση του και αρχίζει να τρέχει προς την άλλη πλευρά της αίθουσα.]

Δάσκαλοσ: [Τον ακολουθεί ήρεμα και τον ανακατευθύνει]: "Τώρα πρέπει να καθίςεισ και να τελειώςεισ με τα τουβλάκια. [Δείχνει την καρέκλα του και κατευθύνει τον Μάρκουσ πίσω στην καρέκλα του με ουδέτερη έκφραση.]

Μάρκουσ: [Κάθεται, αλλά αρνείται να αγγίξει τα τουβλάκια.]

Δάσκαλοσ: «Ασ ξεκινήσουμε μαζί. Θα σε βοηθήσω με το πρώτο.»

Εκπαιδευτήσ: «Ηταν πολυ καλό που κατάφερες να αποκλιμακώςεισ τη συμπεριφορά. Την επόμενη φορά, προσπάθησε να προσφέρεις αμέσωσ βοήθειά όταν του δίνεις να κάνει μια πιο δύσκολη εργασία. Ετσι, θα μπορείς να χρησιμοποιήςεισ προληπτικήσ στρατηγικήσ και να του μάθεισ να ζητάει βοήθεια όταν τη χρειάζεται, αντί να αποφεύγει την εργασία.»

Δάσκαλοσ: «Εντάξει, θα του πω προληπτικά ότι μπορεί να ζητήσει βοήθεια. Να του δώσω και μια οπτική υπενθύμιση;»

Εκπαιδευτήσ: «Ναι, θα ήταν πολύ καλό. Μια απλή οπτική ένδειξη, όπως μια κάρτα με τη λέξη «βοήθεια» ή μια χειρονομία, μπορεί να υπενθυμίσει στον Μάρκουσ τις επιλογέσ του.»

Σκηνή 4β: Εξάσκηση με προληπτικήσ στρατηγικήσ (3 λεπτά)

[Σκηνικό: Ο δάσκαλοσ προετοιμάζεται για μια πιο δύσκολη άσκηση, με προληπτική υποστήριξη για να μειώσει τις συμπεριφορέσ διαφυγήσ.]

Δάσκαλοσ: «Μάρκουσ, αυτή η άσκηση μπορεί να είναι δύσκολη, αλλά μπορείς να ζητήσεισ βοήθεια αν τη χρειαστείσ. Απλά πεσ «βοήθεια, παρακαλώ!» [Δείχνει μια οπτική ένδειξη της κάρτασ «βοήθεια».]

Μάρκουσ: [Φαίνεται διστακτικόσ, αλλά κάθεται και περιμένει.]

Δάσκαλοσ: «Ασ ταιριάξουμε αυτά τα τουβλάκια με τουσ αριθμούσ τουσ.» [Προετοιμάζει τα τουβλάκια και τουσ αριθμούσ για την άσκηση.]

Μάρκουσ: [Προσπαθεί να την ολοκληρώσει, αλλά δυσκολεύεται.]

Δάσκαλοσ: «Μπορείς να πεισ «βοήθεια, παρακαλώ»». [Δείχνει την κάρτα «βοήθεια».]

Μάρκουσ: «Βοήθεια, παρακαλώ».

Δάσκαλοσ: «Κανένα πρόβλημα, Μάρκουσ! Θα κάνω το πρώτο μαζί σου». [Κάνει το πρώτο και στη συνέχεια προτρέπει τον Μάρκουσ να κάνει το επόμενο.]

Εκπαιδευτήσ: «Ηταν τέλειο. Παρατήρησε πώσ ο Μάρκουσ συμμετείχε αντί να φύγει από το τραπέζι μόλισ του υπενθύμισεσ ότι μπορούσε να ζητήσει βοήθεια».

Σκηνή 5: Ανασκόπηση (1 λεπτό)

Εκπαιδευτής: «Εξαιρετική δουλειά, παρέμεινες ήρεμος και συστηματικός. Δίδαξες στον Μάρκου πώς να ζητάει βοήθεια αν τη χρειάζεται και ενίσχυσε τις κατάλληλες προσπάθειές του. Απλά να είσαι προετοιμασμένος για την «έκρηξη απόσβεσης» – η συμπεριφορά του μπορεί να επιδεινωθεί πριν βελτιωθεί».

Δάσκαλος: «Καταλαβαίνω πόσο σημαντικό είναι να είμαι συστηματικός. Πρέπει επίσης να προσφέρω διαλείμματα προληπτικά για να μειώσω την πιθανότητα να αποφύγει την άσκηση;»*

Εκπαιδευτής: «Ναι, η ενσωμάτωση προληπτικών στρατηγικών, όπως οπτικά χρονόμετρα και να του δίνεται η ελευθερία επιλογής, μπορεί να μειώσει τις συμπεριφορές διαφυγής με την πάροδο του χρόνου».

Σκηνή 6: Ανεξάρτητη πρακτική/γενίκευση (2 λεπτά)

Εκπαιδευτής: «Τώρα, θα κάνεις εξάσκηση χωρίς καμία βοήθεια από εμένα. Εγώ θα υποδυθώ τον Μάρκου και εσύ απλά θα ανταποκριθείς ανάλογα με τη συμπεριφορά του. Επικεντρώσου στη χρήση της απόσβεσης της διαφυγής και την ενίσχυση των προσπαθειών του να κάνει την άσκηση.

[Ο δάσκαλος και ο εκπαιδευτής παίζουν ανεξάρτητα ρόλους, προσομοιώνοντας διάφορες συμπεριφορές διαφυγής.]

Βασικά σημεία μάθησης

1. Διατηρήστε τον έλεγχο της διδασκαλίας κατά τη διάρκεια της συμπεριφοράς διαφυγής.
2. Μην επιτρέπετε την αποφυγή της άσκησης μέσω προκλητικών συμπεριφορών.
3. Χρησιμοποιήστε ελάχιστες υποδείξεις για να επανακατευθύνετε το παιδί στην άσκηση.
4. Ενισχύστε τα μικρά βήματα συνεργασίας.
5. Ετοιμαστείτε για τις εκρήξεις απόσβεσης και παραμείνετε συνεπείς.
6. Διδάξτε προληπτικά πώς να ζητάτε βοήθεια ή διάλειμμα.

Κριτήρια επιτυχίας

- Ο δάσκαλος επιμένει στην άσκηση παρά τις προσπάθειες διαφυγής του Μάρκου.
- Ο δάσκαλος αγνοεί την αποφυγή της άσκησης και ανακατευθύνει το παιδί.
- Ο δάσκαλος ενισχύει άμεσα την κατάλληλη συμπεριφορά.

- Ο δάσκαλος εφαρμόζει προληπτικές στρατηγικές για τη μείωση των συμπεριφορών διαφ...

